EELNÕU
(02.11.2026)

Sargvere maardla Sargvere liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes alljärgnevast, Marina Minerals OÜ 15.07.2026 esitatud Sargvere liivakarjääri keskkonnaloa taotlusest nr T-KL/1027445-3 ning tuginedes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõike 1 punktile 1, § 6 lõike 2 punktile 2 ja lõikele 4, § 6^1 lõigetele 3 ja 5, § 9 lõikele 1, § 11 lõigetele 2, 2^2, 2^3, 4, 8 ja 8^1, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõikele 1 ja § 3 punktile 4, keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ ja Paide Linnavolikogu 15.10.2026 otsusele nr 41, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Sargvere liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

1.2. Sargvere liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetlemisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1.2.1. Masinate tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud platsil;
1.2.2. Lähimate elamute (Tiiu katastritunnus 56701:001:0856 ja Soone katastritunnus 56701:001:0732) suunal tuleb rajada katendist müratõkkevallid;
1.2.3. Kui maavara realiseerimisel soovitakse tulla Tiiu maaüksuse elamule (katastritunnus 56701:001:0856) lähemale kui 100 meetrit, siis tuleb see eelnevalt maaüksuse omanikuga kirjalikult kooskõlastada;
1.2.4. Loa omanikul tuleb läbi viia kaevandamise alustamisel kui ka kaebuste esinemisel aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes müra mõõtmised lähima vastuvõtja katastriüksusel (müratundlikul alal) ning piirnormide ületamisel võtta kasutusele leevendusmeetmeid ja korraldada koheselt karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Peale leevendusmeetmete kasutuselevõttu tuleb teha kontrollmõõtmised lähima vastuvõtja katastriüksusel (müratundlikul alal). Mõõtmised peavad olema läbi viidud akrediteeritud mõõtja poolt. Mõõtmistulemused tuleb esitada esimesel võimalusel Keskkonnaametile;
1.2.5. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi C, niisutada mäeeraldisel kaevise transpordiks kasutatavaid teid pidevalt. Kuivadel ilmastikutingimustel kasutada materjali veoks koormakatteid ja valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peenosakesi;
1.2.6. Tööde korraldus karjääris peab tagama, et avalikke teid ei risustataks ega kahjustataks.

1.3. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lõike 1^1 punkti 2 kohaselt käesolevast KMH algatamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Marina Minerals OÜ (reg. kood 11349875, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Jalgpalli tn 21, 11312) esitas 08.06.2026 Keskkonnaametile Sargvere liivakarjääri keskkonnaloa taotluse. Viimane parandustaotlus on esitatud 15.07.2026. Taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 15.07.2026 nr DM-136807-7, menetluse nr M-136807 juurde.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning kas koos taotlusega oli esitatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 6^1 lõike 1 kohane teave. Esitatud taotlus vastas nõuetele, sisaldades muu hulgas KeHJS § 6^1 lõikes 1 nimetatud teavet.

2.2. Keskkonnaloa taotlus on avalikustatud 04.08.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmisest teavitati 04.08.2026 kirjaga nr DM-136807-10 keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (*KeÜS*) § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Avalikustamise käigus avaldas arvamust üks eraisik ja Transpordiamet.

Eraisik K.S. esitas 04.08.2026 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-136807-12) sooviavalduse, et *sooviksin olla kursis menetluskäiguga. Olen naaberkinnistu Tiiu (56701:001:0856) omanik ning sõltun otseselt antud kaevanduse tõttu tekkivatest ebamugavustest (müra, tolm jms). Lisaks taotluses märgitud 7a kaeveõigust tundub ebamõistlikult pikk aeg elamu vahetusläheduses kaevandamiseks. Olen kooskõlastanud kaevandamise lähemal kui 100m eritingimusega, et mul on õigus sellest taganeda ilma suurema põhjendamiseta, miks ma seda ei soovi. Eritingimus peab olema väljastatava loa sees. Oleksin huvitatud täpsematest selgitustest, mida ja kuidas toimetatakse, näidetest mujal Eestis ning ehk tegutsevate kaevanduste visiidist.*

Keskkonnaamet vastas eraisikule 11.08.2026 kirjaga nr DM-136807-13, et Keskkonnaamet nõustub tingimuse lisamisega väljastatavale loale. Taotleja on tingimuse välja toonud ka taotluse seletuskirjas. Keskkonnaluba taotletakse 7 aastaks ning taotletav mäeeraldis korrastatakse kohe peale selle ammendamist. See tähendab, et varu tuleb ammendada ja maa-ala korrastada 7 aasta jooksul peale kaevandamisloa saamist. Kaevandatud maa korrastatakse taotluse kohaselt põllu- ja metsamaaks. Kogu kaevandatav maavara turustataks ning täpsem kaevandamistehnoloogia valik ja mäetööde ajaline ning ruumiline areng määratakse koostatavas kaevandamise projektis.

Täpsem info Sargvere liivakarjääri kohta on leitav taotlusest ja seal juures olevatest lisamaterjalidest. Näiteid mujal asuvate karjääride asukohtadest Eestis leiab Maa- ja Ruumiameti geoportaali maardlate kaardirakenduse kaudu.

Kuna töös olevatesse karjääridesse ligipääsud on üldjoontes eraisikutele keelatud, siis nende külastamiseks tuleb aeg kokku leppida kaevandaja endaga. Karjääri sissesõitude juures on olemas ka infotahvlid vastavate kontaktidega.

Transpordiamet edastas 28.08.2026 kirjaga nr 7.1-7/26/13677-2 (registreeritud KOTKAS-s 31.08.2026 nr DM-136807-14), et *Santeri maaüksus piirneb idaküljel vahetult riigiteega nr 25 Mäeküla-Koeru-Kapu tee ja mäeeraldis ja selle teenindusmaa asuvad osaliselt riigitee kaitsevööndis, mis konkreetse tee puhul on 30 m mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast. Tegevus tee kaitsevööndis on reguleeritud EhS §-s 72. Juhime tähelepanu, et käesoleval hetkel puudub maardlale nõuetekohane ligipääs ning palume keskkonnaloa menetluse käigus leida sobiv lahendus nõuetekohase juurdepääsu tagamiseks. Lähtuvalt eeltoodust palume Transpordiamet kaasata käesoleva loa menetluse järgnevatesse etappidesse.*

Keskkonnaamet edastas 31.08.2026 kirjaga nr DM-136807-15 Transpordiameti kirja taotlejale tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks.

Marina Minerals OÜ vastas 31.08.2026 (registreeritud KOTKAS-s 02.09.2026 nr DM-136807-16) e-kirjaga, et *Transpordiametiga on sellel teemal suheldud ja ka vastavad kokkulepped kooskõlastused olemas. TRAM esitas meile oma 15.03.2023 kirjaga nr 7.1-7/23/5293-2 tingimused maavara aktiivse tarbevaru kinnitamiseks ja hilisemaks maavara kaevandamiseks:*

1. Vastavalt EhS § 70 lg 3 on kaeveloa taotlemine lubatud vähima kaugusega 13 m riigitee 25 teekatte servast;
2. Mäeeraldise ja teenindusmaa piirid peavad ühtima riigitee poolsel küljel;
3. Vastavalt ristumiskohtade vahekauguste juhendile on lubatud mahasõitude vahekaugus tugimaanteel liiklussagedusega vahemikus 500-1500 sõidukit minimaalselt 150 m, sh arvestatakse mõlemas sõidusuunas olemasolevaid ristumisi. Seega uut mahasõitu (maavara väljaveoteeks) sellesse riigitee lõiku kavandada ei saa.
4. Maavara kaevandamise loa taotlus kooskõlastada Transpordiametiga.

Selle kohaselt on lubatud maavara kinnitada ja kaevandada 13 m kaugusel riigitee nr 25 teekatte servast. Olgugi, et kõnealuses kirjas mainitakse seda, et taotletava mäeeraldisega riigitee lõigus uut mahasõitu kavandada ei saa, siis lasime koostada eksperdi abiga lahenduse, mille kohaselt seda siiski teha saab, millega TRAM hiljem ka nõustus.

Juhul, kui meile Sargvere liivakarjääri keskkonnaluba väljastatakse, siis taotleme Transpordiametilt vastavad projekteerimistingimused ja ehitame ristmiku nõuetekohase projekti järgi valmis.

2.3. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Sargvere liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 04.08.2026 kirjaga nr DM-136807-11 Paide Linnavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Paide Linnavalitsus soovis 21.09.2026 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-136807-17) pikendada vastamistähtaega kuni 23.10.2026.

Paide Linnavolikogu nõustus 15.10.2026 otsusega nr 41 (registreeritud KOTKAS-s 20.10.2026 nr DM-136807-19) keskkonnaloa andmisega tingimusi esitamata.

2.4. KeHJS § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt otsustaja vaatab tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (*KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2^1 viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6^1 lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lõike 2 punkti 2, § 6^1 lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

KeHJS § 11 lõike 2^3 järgi KMH vajalikkus otsustatakse, lähtudes eelhinnangust (**vt ptk 3**) ja asjaomase asutuse seisukohast (seisukohad ning selgitused nendega arvestamise või arvestamata jätmise kohta, **vt ptk 4**). KeHJS § 11 lõike 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algatamise või algatamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lõike 2 või 2^1 alusel, lisatakse otsusele eelhinnang.

3. EELHINNANG

KeHJS § 6^1 lõike 3 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ja eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6^1 lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (*määrus nr 31*).

Keskkonnaamet on eelhinnangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Sargvere liivakarjääri keskkonnaloa taotlus, sh KeHJS § 6^1 lõike 1 kohane teave;
2. Maa- ja Ruumiameti geoportaali kaardirakendused;
3. Järvamaa maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud Järva maavanema 12.12.2017 korraldusega nr 1-1/17/329);
4. Paide linna üldplaneering (kehtestatud Paide Linnavolikogu 10.10.2002 määrusega nr 29);
5. Sargvere liivakarjääri müra modelleerimise raport (OÜ Inseneribüroo STEIGER; reg. kood 11206437; koostaja Hendrik Klaas).

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Marina Minerals OÜ (reg. kood 11349875) taotleb maavara kaevandamise keskkonnaluba Sargvere liivamaardlal (registrikaardi nr 1 033) Sargvere liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks.

Taotletav Sargvere liivakarjäär asub Järva maakonnas Paide linnas Sargvere külas jäädes riigiomandisse kuuluvale Metsatuka (katastritunnus 56701:001:0658, 100% maatulundusmaa; valitseja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet) ja eraomandisse kuuluvale Santeri (katastritunnus 56701:001:0725, 100% maatulundusmaa) kinnistule. Taotlusele on lisatud erakinnistu maaomaniku nõusolek kinnistul maavara kaevandamiseks.

Taotletava Sargvere liivakarjääri mäeeraldise (sh teenindusmaa) pindala on 1,27 ha. Taotletava mäeeraldisega on hõlmatud Sargvere maardla täiteliiva aktiivse tarbevaru (aT) plokid 1 ja 2. Luba taotletakse 7 aastaks.

Mäeeraldise hõlmatavad varukogused on järgmised (seisuga 01.05.2024):

1 plokk (täiteliiv) aT – 21 tuh m^3;
2 plokk (täiteliiv) aT – 19 tuh m^3.

Kaevandatav varu kogus on 33 tuh m^3.

Maavara kaevandamise keskmiseks tootmismahuks aastas on 5 tuh m^3. Kaevandamise keskmine aastamäär ei kohusta loa omanikku karjäärist vastavat kogust materjali aasta jooksul kaevandama. Reaalsed karjääris kaevandatavad varu kogused aasta lõikes sõltuvad kaevandamisloa omaniku tööplaanidest ja materjali vajadusest. Maavara kasutusaladeks on teede- ja tsiviilehitus, kaevandatud maa korrastatakse põllu- ja metsamaaks.

Kogu taotletav varu ei ole kaevandatav, kuna külgneva maapinna stabiilsuse tagamiseks tuleb kogu mäeeraldise perimeetrile jätta nõlva hoidetervik. Katendi ja maavara ohutuks nõlvuseks on kõikjal arvestatud 1 : 2.

Karjäärile lähimad elamud jäävad taotletava mäeeraldise piirist ~54 m kaugusele põhja suunda Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) ja ~120 m kaugusele edelasse Soone (katastritunnus 56701:001:0732) kinnistutele. Tiiu kinnistu maaomanik on kooskõlastanud maavara realiseerimise kogu ploki piires tingimusel, et kui maavara realiseerimisel soovitakse mäeeraldisel liikuda elamule lähemale kui 100 m, siis tuleb see maaomanikuga eelnevalt ka kirjalikult kooskõlastada.

Taotletavast mäeeraldisest kagus kulgeb 25 Mäeküla-Koeru-Kapu tugimaantee, millele on seatud teekaitsevöönd 30 m tee servast. Transpordiamet on plokkide moodustamisel öelnud, et vastavalt ehitusseadustiku § 70 lg 3 on maavara kaevandamiseks keskkonnakaitseloa taotlemine ja maavara kaevandamine lubatud vähima kaugusega 13 m riigitee 25 teekatte servast. Seega kattub taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa teekaitsevööndiga kuni ~15 m ulatuses.

Sargvere liivakarjääri mäeeraldist ja selle teenindusmaad läbib alla 1 kV pingega elektriõhuliin AMKA.3x50+70 (VID kood 5523095) koos mastitõmmitsate või tugedega

(VID koodid 109148627 ja 109148628). Taotlusele on lisatud Elektrilevi OÜ kooskõlastus.

Lähim registris olev puurkaev PRK0022685 jääb taotletavast mäeeraldisest ~140 m kaugusele edelasse Soone (katastritunnus 56701:001:0732) katastriüksusele. Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) kinnistul ~41 m kaugusel asub registrisse kandmata kaev.

Taotletavale mäeeraldisele lähim looduslik veekogu on ~1,9 km kaugusel loodes asuv Esna jõgi (VID kood VEE1124100).

Mäeeraldise teenindusmaa kattub kogu ulatuses Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga (VID kood LTA1000001).

Sargvere liivakarjääri mäeeraldisel ja selle teenindusmaal ei asu Natura 2000 linnu- ega loodusalasid, looduskaitsealasid, kaitstavaid looduse üksikobjekte ja kultuurimälestisi.

Kogu kaevandatav maavara turustatakse ning täpsem kaevandamistehnoloogia valik ja mäetööde ajaline ning ruumiline areng määratakse koostatavas kaevandamise projektis. Pärast varu ammendamist tuleb kaevandatud maa korrastamiseks koostada korrastamisprojekt korrastamistingimuste alusel.

3.1.2. Tegevuse seosed asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Järvamaa maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud Järva maavanema 12.12.2017 korraldusega nr 1-1/17/329)

Maakonnaplaneeringuga uusi maardlaid ei määrata, vaid näidatakse ära maardlate alad ning nendest tulenevad piirangud. Maavara kasutuse perspektiivi järgi on maakonnaplaneeringuga olemasolevad maardlad jagatud kolme kategooriasse järgmiselt:

I kategooria – alad, kus maavarade kaevandamine on soodustatud (kaevandustegevus toimub juba praegu ning on mõistlik kaevandamist jätkata; tegu on piirkonnaga, kus on vähe varusid ja suuri takistusi teada ei ole);
II kategooria – alad, kus kaevandamise alustamiseks ei ole käesoleva teabe kohaselt teada suuremaid takistusi. Vajalikuks võib osutuda täiendavate uuringute teostamine kaevandamise võimalikkuse välja selgitamiseks;
III kategooria – alad, kus on olulised kitsendused (nt tiheasustus, looduskaitsealad, Natura 2000 alad) maavara kaevandamiseks.

Maavarad kasutuse perspektiivi järgi on toodud „Järvamaa maakonnaplaneering. Maakonna sotsiaalmajandusliku ja ruumilise arengu analüüsi aruanne“ lisas nr 5 olevas tabelis. Sargvere liivakarjääri kategooriat märgitud ei ole. Joonisel 3 majandus- ja looduskeskkondlikud väärtused on märgitud Sargvere liivakarjääri asukoht metsa ja põllumaana.

Soovitused maardlate ja maavaravaru kaevandamisest mõjutatud alade kasutamiseks

- I kategooria ja II kategooria aladel või nende vahetusse lähedusse ei tohi planeerida tegevusi, mis välistavad edaspidi seal kaevandamise (nt ehitada uusi elamualasid).
- III kategooria aladel on maavarade kaevandamisest olulisem funktsioon (nt looduskaitse, tiheasustus) ja seetõttu maavarade kaevandamine nendel aladel ei ole tõenäoliselt võimalik. Aladel, mis kattuvad maardlatega, kuid mida ei ole maavara väljamise (mäetööstusmaa) eesmärgil seni kasutusse võetud ning mida ei ole käesolevas planeeringus käsitletud kaevandamiseks perspektiivsena, määratlemine mäetööstusmaana on võimalik pärast maavara kaevandamise loa taotlemist ja selle saamist õigusaktidega sätestatud korras.
- Maavarade kaevandamise planeerimisel tuleb avaldada minimaalselt mõju maastiku ilmele, mullastikule ning puhkeotstarbelisele, metsanduslikule ja põllumajanduslikule kasutusele.
- Tähelepanu tuleb muuhulgas pöörata ka kaevandamisega seotud transpordiga kaasnevatele negatiivsetele mõjudele.
- Kasutusele võetud karjäärid tuleb vastavalt tehnilistele võimalustele ammendada.
- Ammendatud või kasutusest väljalangenud kaevanduste rikutud maa tuleb nõuetekohaselt korrastada.
- Maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tuleb tagada arvelevõetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavaravarule. Püsiva iseloomuga tegevus on põhimõtteliselt lubatav, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.
- Enne maa sihtotstarbe muutmist mäetööstusmaaks on kohalikul omavalitsusel põhjendatud vajaduse korral õigus kaalutletud otsuse alusel algatada maa-ala kohta detailplaneeringu koostamine (vajadusel ka keskkonnamõjude strateegiline hindamine - otsustatakse igakordselt eraldi).

Paide linna üldplaneering

Paide linna uue üldplaneeringu põhilahendust on muudetud ning uut üldplaneeringut ei ole kehtestatud. Seetõttu lähtub Keskkonnaamet kehtivast Paide linna üldplaneeringust (kehtestatud Paide Linnavolikogu 10.10.2002 määrusega nr 29).

Kehtiva Paide linna üldplaneeringu materjalide põhjal ei ilmnenud kavandatava tegevuse piirkonnas üldplaneeringust tulenevaid otseseid maardlate või karjäritegevust välistavaid asjaolusid.

Eeltoodust lähtuvalt ei ole kavandatav tegevus vastuolus strateegiliste planeerimisdokumentide ja kehtivate õigusaktidega. Lähipiirkonna praeguseid ja planeeritavaid tegevusi on käsitletud peatükis 3.3.3.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade (nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik) kasutamine

Metsatuka kinnistule jääb vana 2 – 3 m sügavune karjäärisüvend, millest on kunagi liiva kaevandatud, kuid puuduvad andmed, et antud alal oleks varem geoloogilisi uuringuid tehtud ja maavara kaevandamiseks mäeeraldist vormistatud. Tänaseks kasvab riigikinnistul mets. Eraomandisse kuuluva Santeri kinnistu piires on põllumaa.

Sargvere liivakarjäär on ümbritsetud suuremas osas maatulundusmaaga. Sargvere liivakarjäär asub hajaasustusalal.

Kaitsealuste liikide elupaiku ega leiukohti mäeeraldise ja teenindusmaa alale registreeritud ei ole. Need jäävad eemale (nende osas antakse ülevaade ptk-s 3.2.3).

Sargvere liivakarjääri mäeeraldisele jääva täiteliiva 1. ploki aktiivne tarbevaru on 21 tuh m^3 ja 2 ploki aktiivne tarbevaru 19 tuh m^3. Täiteliiva kaevandatav varu kogus on 33 tuh m^3. Kaevandatava katendi (sh mulla) kogus on 6 tuh m^3.

Kattekihi paksus on valdavalt 0,4 – 0,5 m (keskmiselt 0,5 m) ning selle moodustab kogu ulatuses kasvukiht (muld). Kasuliku kihi paksus on 2,5 – 3,5 m, keskmiselt 3,1 m (1,6 m plokis 1 aT ja 1,5 m plokis 2 aT). Lamamipind on tasane, jäädes 65,1 – 66,4 abs m vahemikku.

Karjääri avamisel tuleb mäeeraldisel langetada Metsatuka kinnistul kasvav mets, vajadusel juuridaännud ning seejärel koorida katend. Katend kooritakse järk-järgult ning see kasutatakse ära esimesel võimalusel kogu mahus kaevandatud maa korrastamisel. Kooritud huumuskihti ei tohiks ladustada kõrgetesse puistangutesse. Eelistatult tuleks see ladustada võimalikult õhukese kihina (kuni 0,5 m) ning tagada sellel taimkate, et hoida mulla viljakust.

Karjäärist materjali väljaveoks tuleb Santeri (tunnus 56701:001:0725) kinnistule rajada teenindustee ja mahasõit mäeeraldisest kagus asuvale 25 Mäeküla-Koeru-Kapu tugimaanteele.

Sargvere liivakarjääri kogu kaevandatav liivavaru asub põhjaveetasemest kõrgemal, st kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja- ega pinnavett ning ei alandata veetaset.

Looduslikul kujul sobib liiv täitematerjaliks. Ülipeene- ja väga peeneteralist liiva saab valdavalt kasutada täitematerjalina, valikuliselt ehitussegudes. Peene- ja keskmiseteralist liiva saab peale kruusa väljasõelumist kasutada ehitussegudes.

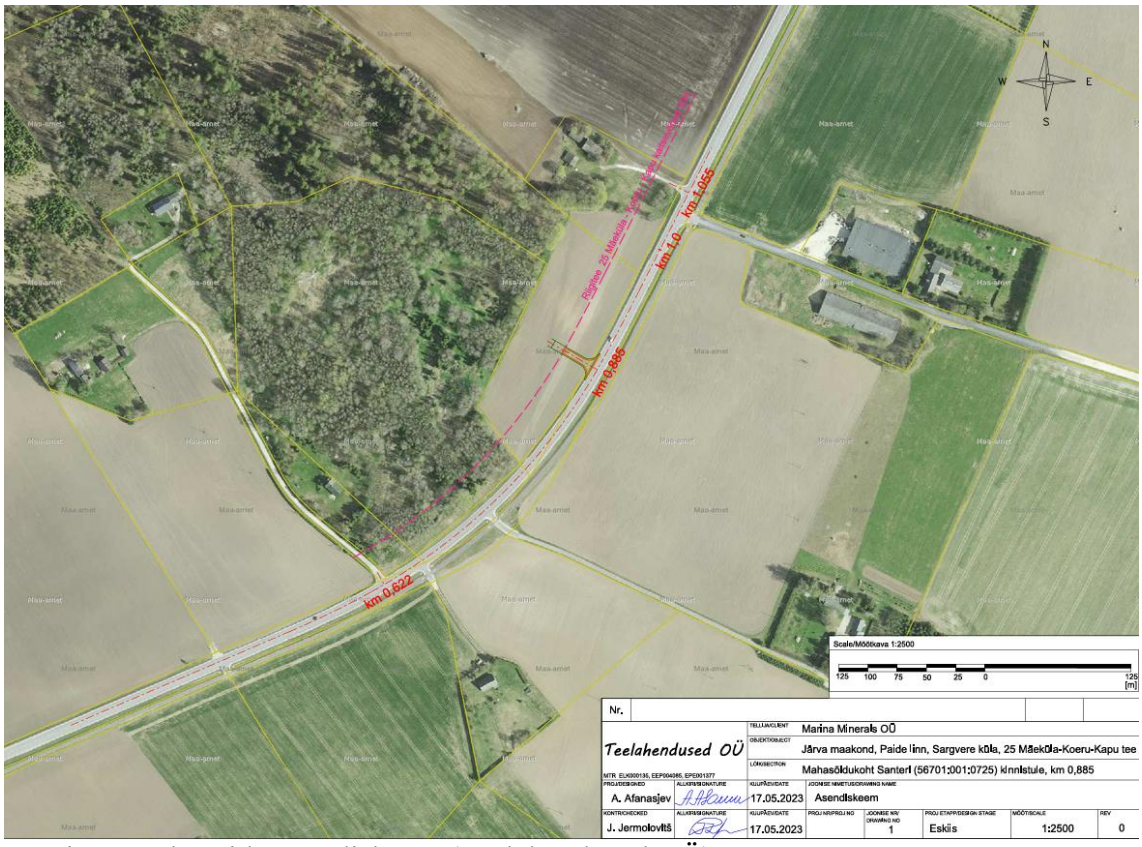
Karjääride rajamisel ja nende töötamise jooksul maastikupilt muutub ja looduslik mitmekesisus paratamatult väheneb. Mäeeraldisel olnud taimekooslus ja liigiline mitmekesisus hävineb, kuid hilisema korrastamise käigus rajatakse alale põllu- ja metsamaa, kuhu tekivad uued kooslused. Korrastamisel tuleb karjääri küljed kujundada nii, et oleks tagatud maa pikaajaline ohutu ja otstarbekas taaskasutamine ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.

Veel eemaldamata katendi koorimisel tuleb arvestada looduskaitseseaduse (*LKS*) § 55 lõikes 6^1 sätestatuga, kuna pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine, pesade kõrvaldamine, samuti lindude tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal, on keelatud. Viidatud säte kehtib keskkonnaloa omajale sõltumata sellekohase tingimuse kandmisest loale. LKS ega MaaPS ei kohusta kõrvaltingimust seadma ning keskkonnaloa andmist ei välista vastava kõrvaltingimuse puudumine.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Mäetehnilised tingimused Sargvere liivakarjääris lasuva täiteliiva kaevandamiseks on soodsad. Alale on hea ligipääs 25 Mäeküla-Koeru-Kapu teelt, kaevandatav maavara on kogu ulatuses veepealne ning kasulikku kihti katva katendi paksus on võrdlemisi väike.

Karjäärist materjali väljaveoks tuleb Santeri (katastritunnus 56701:001:0725) kinnistule rajada teenindustee ja mahasõit mäeeraldisest kagus asuvale 25 Mäeküla-Koeru-Kapu tugimaanteele.

Joonis 1. Mahasõidu asendiskeem (Teelahendused OÜ)

Karjääri avamisel tuleb mäeeraldisel langetada Metsatuka kinnistul kasvav mets, vajadusel juurida kännud ning seejärel koorida katend.

Peamised energiatarbijad karjääri avamise järgselt on karjääris töötavad seadmed ja masinad. Energiat kulub ettevalmistustöödeks (piiride märkimine, raadamine, katendi eemaldamine), maavara kaevandamiseks ja kaevise laadimiseks transpordivahenditele. Liivakarjäärist vett ära ei juhita ning seetõttu lisaenergiat ei kulutata.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Maavara kaevandamisega mõjutatakse alati suuremal või vähemal määral looduskeskkonda. Sargvere liivakarjääris kaevandamisega on peamisteks keskkonda mõjutavateks teguriteks maastikupildi visuaalne muutumine, müra, õhuosakesed (tolm) ja võimalik mõju põhjaveele.

Pinna- ja põhjavesi

Taotletavas Sargvere liivakarjääris asub kogu kasulik kiht põhjaveetasemest peal pool, millest tulenevalt pole põhjust arvata, et kaevandamisel oleks oluline negatiivne mõju ümbruskonnas asuvate salvkaevude jt veekogude veetasemele ja -varustusele. Mõju põhjavee keemilisele koostisele on liiva kaevandamisel reeglina seotud kasutatava tehnika avariiolukordadega.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa kattub kogu ulatuses Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga (VID kood LTA1000001).

On tõenäoline, et masinate/seadmete avarii käigus võib sattuda pinnasesse ja vette diiselkütust ja/või määrdeaineid. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades, on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad. Samas ei ole avariiolukordade tekkimise tõenäosus suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus). Reostuse vältimiseks tuleb rangelt jälgida, et kaevandamis- ja laadimiskohtades ei satuks diiselkütust ega määrdeõli karjääri põhja. Seadmete tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud platsil, mis on varustatud õlitõrje vahenditega. Õnnetuse kohas tuleb reostunud pinnas kiiresti eemaldada ja anda üle vastavat litsentsi omavale jäätmekäitlusasutusele.

Maavara kaevandamine karjääris avaldab mõju pinna- ja põhjavee tasemele ning piirkonna veerežiimile sh kaevudele eelkõige siis, kui põhjavee tasemest allpool oleva maavara kaevandamisel alandatakse (pumbatakse vett välja ja/või suunatakse kraavide abil isevoolselt suublaks olevasse veekogusse) karjääris veetaset või veetase alaneb väljatava maavara mahu arvel. See toob kaasa põhjavee taseme alanemise ja alanduslehtri välja kujunemise karjääri ümbritseval alal. Selline põhjavee taseme alanemine muudab omakorda põhjavee liikumise dünaamikat karjääri mõjualas, kuna karjääris veetase alaneb ning selle tulemusena liigub vesi karjääri suunas, kuni veetase karjääris ja ümbritseval alal on ühtlustunud. Karjääri koguneva vee suunamine eesvoolu muudab suublaks oleva vooluveekogu veerežiimi, suurendades selle vooluhulka. **Taotletavas Sargvere liivakarjääris kaevandatakse veetaset alandamata st kaevandamise käigus vett ära ei juhita ega pumbata välja, seega puudub oluline ebasoodne mõju väljakujunenud veerežiimile.**

Geoloogilise kaardi (1 : 50 000) andmeil esinevad alal Järva kihistu Võrtsjärve alamkihistu glatsiofluviaalsed setted (veerised ja munakad, kruus, liiv). Mäeeraldise kvaternaarisetete lamamis on Siluri ladestu Llandovery ladestiku Raikküla kihistu lubjakivi ja dolokivi. Maapinnalt esimese aluspõhjalise veekihi moodustavad siin Siluri-Ordoviitsiumi (S-O) veekompleksi lõhelised ja karstunud kivimid.

Taotletava karjääri võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariiolukordadega. Kõige tõenäolisem mäeeraldisel toimuda võiv õnnetusjuhtum on seotud õli või kütuse lekkega. Avariide likvideerimise viisid planeeritakse põhjalikumalt kaevandamise projektis.

Karjäärile lähimad elamud jäävad taotletava mäeeraldise piirist ~54 m kaugusele põhja suunda Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) ja ~120 m kaugusele edelasse Soone (katastritunnus 56701:001:0732) kinnistutele.

Lähim registris olev puurkaev PRK0022685 jääb taotletavast mäeeraldisest ~140 m kaugusele edelasse Soone (katastritunnus 56701:001:0732) katastriüksusele. Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) kinnistul ~41 m kaugusel asub registrisse kandmata kaev. Taotletavale mäeeraldisele lähim looduslik veekogu on ~1,9 km kaugusel loodes asuv Esna jõgi (VID kood VEE1124100).

Eeltoodu kokkuvõtteks, kaevandamise lubamine taotletud ulatuses eeldatavalt ei mõjuta oluliselt piirkonna kaeve ega veerežiimi.

Tulenevalt ettevaatusprintsiibist, lisatakse keskkonnaloale järgmine kõrvaltingimus:

- *Masinate tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud platsil.*

Müra

Tegevusega kaasneva müra levik ümbruskonda sõltub kasutatavast tehnikast, tööprotsessidest ja ümbritsevatest keskkonnatingimustest. Kaevandamisel põhjustavad müra mäeeraldisel toimuvad tööprotsessid nagu kasuliku kihi kaevandamine ja laadimistööd.

Punktmüraallikatel (karjääris töötavad masinad nt ekskavaator, frontaallaadur, kallurauto) on olulisimaks parameetriks nende tekitatav helivõimsustase. Helivõimsustase on akustiline energia, mida allikas kiirgab. Müratase ehk helirõhutase on helivõimsustaseme ja kauguse funktsioon, mis tähendab, et müratase mingis punktis sõltub allika ja vastuvõtja vahelisest kaugusest ning allika helivõimsustasemest.

Transpordi (**joonmüraallikate**) puhul on olulisimaks parameetriks liiklussagedus, millest sõltub transpordivahendite müraemissioon keskkonda. Mida suurem on liiklussagedus, seda suuremaks ja ühtlasemaks kujuneb müratase teede lähiümbruses. Lisaks liiklussagedusele mõjutab transpordi puhul müra teket ka teekate (asfalt, kruuskate), liikumiskiirus ja raskete sõidukite osakaal.

Lähimad elamud jäävad taotletava Sargvere liivakarjääri mäeeraldise piirist ~54 m kaugusele põhja suunda Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) ja ~120 m kaugusele edelasse Soone (katastritunnus 56701:001:0732) kinnistutele.

Vastavalt Eesti Vabariigi keskkonnaministri poolt 16.12.2016. a. kehtestatud määrusele nr 71 “Välisõhus leviva müra normtasemed ja müratasemе mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” tohib II kategooria segaalas olla tööstusmüratase päeval 60 dB ning öösel 45 dB.

Seletuskirja kohaselt müratasemе ligikaudseks hindamiseks on kasutatud konservatiivset arvutusmetoodikat, mille puhul lähtutakse müraallika helivõimsustasemest ja kaugusest vastuvõtjani. Helivõimsustase on akustiline energia, mida allikas kiirgab. Müratase ehk helirõhutase L_{pA} on helivõimsustaseme ja kauguse funktsioon, s.t müratase sõltub allika ja vastuvõtja vahelisest kaugusest r ning allika helivõimsustasemest. Mida suurem on kaugus müraallikast, seda madalamaks müratase leviku käigus üldjuhul väheneb.

Müratase taotletava karjääri piiril lähimatele elamutele lähimas punktis on leitav järgneva valemiga:

$$L_{pA} = L_{wA} - 20*\log r - 8dB \text{ ehk}$$
$$L_{pA} = 110 - 20*\log(54) - 8dB = 67{,}4 \text{ dB}$$
$$L_{pA} = 110 - 20*\log(120) - 8dB = 60{,}4 \text{ dB}$$

Arvestades lähimate elamumaade paiknemise ja arvutusliku müratasemega, on mäeeraldise perimeetrile lähimate elamute suunal soovituslik rajada katendist müratõkkevallid, mis aitavad kaevandamise müra levikut täiendavalt lokaliseerida. Müratõkkevallide täpsed asukohad ja parameetrid fikseeritakse loa väljastamisel kaevandamise projektis. Kaevandamise alustamisel ja selle käigus on võimalik teostada müratasemete kontrollmõõtmisi, et veenduda müratõkkevallide vajalikkuses ning efektiivsuses nende rajamisel. Tiiu kinnistu maaomanik on kooskõlastanud kaevandamise kogu ploki piires tingimusel, et kui maavara realiseerimisel soovitakse mäeeraldisel liikuda elamule lähemale kui 100 m, tuleb see maaomanikuga eelnevalt ka kirjalikult kooskõlastada. See tingimus on vajalik selleks, et juba toimunud kaevetegevuse käigus majast kaugemal saab maaomanik eelnevalt veenduda, et maavara kaevandamine (eriti elamule lähemal kui 100 m) ei kujuta ohtu kinnisvarale ja seal elavatele inimestele.

Kuna logaritmiline hindamine näitab, et müratase võib olla ületatud (või risk selleks on suur), siis on taotlusele juurde lisatud müra modelleerimine, mis võtab arvesse ka karjäärisüvendit ning müratõkkevalli.

Modelleerimise tulemustest nähtub, et Sargvere liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamisel jääb üldine müratasemete kasv lähimate elamute õuealadel ligikaudu vahemikku 3 – 9 dB, olles suurim lähimatel katastriüksustel Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) ja Soone (katastritunnus 56701:001:0732), ületamata seejuures keskkonnaministri määrusega nr 71 sätestatud piirväärtustega (60 dB).

Oluline on märkida, et teostatud modelleerimine on konservatiivne, kuna kasutatud on müraallikate maksimaalseid helirõhutasemeid ning nende pidevat koostöötamist. Parima võrdluse prognoositud ja tegelike müratasemete vahel annab kohapealne seire, mis arvestab ka mudelist välja jäetud (külgneva maapinna reljeef, kõrghaljastus) keskkonnatingimustega.

Eelnevast tulenevalt ei ole oodata mürale kehtestatud normtasemete ületamist ega mürahäiringuid, kuid **tulenevalt ettevaatusprintsiibist, lisatakse keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:**

- *Lähimate elamute (Tiiu katastritunnus 56701:001:0856 ja Soone katastritunnus 56701:001:0732) suunal tuleb rajada katendist müratõkkevallid;*
- *Kui maavara realiseerimisel soovitakse tulla Tiiu maaüksuse elamule (katastritunnus 56701:001:0856) lähemale kui 100 meetrit, siis tuleb see eelnevalt maaüksuse omanikuga kirjalikult kooskõlastada;*
- *Loa omanikul tuleb läbi viia kaevandamise alustamisel kui ka kaebuste esinemisel aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes müra mõõtmised lähima vastuvõtja katastriüksusel (müratundlikul alal) ning piirnormide*

ületamisel võtta kasutusele leevendusmeetmeid ja korraldada koheselt karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Peale leevendusmeetmete kasutuselevõttu tuleb teha kontrollmõõtmised lähima vastuvõtja katastriüksusel (müratundlikul alal). Mõõtmised peavad olema läbi viidud akrediteeritud mõõtja poolt. Mõõtmistulemused tuleb esitada esimesel võimalusel Keskkonnaametile.

Osakesed (tolm)

Keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ kohaselt on õhusaasteluba nõutav, kui käitise kõikidest ühel tootmisterritooriumil asuvatest heiteallikatest väljutatakse saasteaineid koguses, mis ületab määruse lisas nimetatud künniskogust.

Liiva kaevandamisel on võimalikeks osakeste ehk tolmu allikateks maavara ammutamis- ja laadimisprotsessid ning toodangu väljaveoga seotud transport. Osakeste eraldumine mäeeraldisel toimuvatest tööprotsessidest sõltub kaevandamise tehnoloogiast, kaevise kohapealsest töötlemisest kui ka ilmastikutingimustest (tuul, sademed jne). Transpordil kaasneb tolmu eraldumine kruuskattega teedel liiklemisel transpordivahendite (eriti raskeveokite) ratastelt ning lahtistelt koormatelt. Veose katmise nõuded on toodud liiklusseadustikus ja selle alamaktides.

Tolmu tekitajateks on karjääris samad masinad ja seadmed, mis tekitavad müra. Mäemasinate tekitatud tolmu hulk näiteks kaevise laadimisel on suhteliselt väike (kaevise loodusliku niiskuse tõttu) ja see settib maha masinate töökoha läheduses 50-100 m kaugusel. Kaugemale võib tolm levida kaevist vedavatest kallurautodest. Avamaal, niisutamata kruusateedel võib tolm levida tuulega 150–200 m kaugusele. Tolmu teket on võimalik vähendada heiterohkemate tegevuste teostamisega ajal kui ilmastik seda soosib (vihm, tuulevaikus). Vajadusel on võimalik vältimaks tolmu teket kuival ja tuulisel ajal kasutada tootmisel niisutustehnoloogiaid näiteks regulaarselt teede ja kaevise niisutamine.

Karjääris töötavad ekskavaatorid/frontlaadurid ning materjali väljaveol kasutatavad kallurautod eraldavad õhku heitgaase, mille tase ei tohi ületada lubatud piirmäärasid. Tehniliselt korrasoleva kaevandamistehnika kasutamisel heitgaasid hajuvad ning nendes esinevate saastekomponentide sisaldus on võrreldav igapäevakasutuses olevate mehhanismide (veokid, põllumajandusmasinad jmt) poolt eraldatavate kogustega. Veokite heitgaaside piirväärtused on kehtestatud valmistaja tehase poolt ning neid kontrollitakse masinate tehnoülevaatusel.

Seletuskirjas on hinnatud arvutuslikult kaevandamisel tekkivate heidete koguseid. Kokku on kaevise ümberpaigutamise ja materjali töötlemise käigus tekkivate tahkete osakeste heitkoguste summa 0,0342 t/a.

Keskkonnaministri 14.12.2016 määruses nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba” toodud künniskoguseid kaevandamistegevuse käigus seletuskirja kohaselt ei ületata. Õhu eriosa täitmine ei ole vajalik.

Tulenevalt ettevaatusprintsiibist, lisatakse keskkonnaloale järgmine kõrvaltingimus:

- *Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi C, niisutada mäeeraldisel kaevise transpordiks kasutatavaid teid pidevalt. Kuivadel ilmastikutingimustel kasutada materjali veoks koormakatteid ja valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peenosakesi*

Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valgus-, soojus-, kiirgus- ega lõhnareostust tegevusega ümbruskonnale eeldatavalt ei kaasne.

Vibratsioon

Lähtuvalt töötervishoidu käsitlevatest õigusaktidest on karjääris töötavale tehnikale kehtestatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases. Karjääris töötav tehnika peab vastama kehtestatud normidele. Sargvere liivakarjääris ei viida läbi lõhkamisi, seega vibratsiooni tekkimist kavandatava tegevuse elluviimisel ette näha ei ole.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Jäätmeseaduse § 7^1 lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena.

Taotluse seletuskirja kohaselt Sargvere liivakarjääris kaevandamisel jäätmeid ega reovett ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldisel võimalikult madalates (kuni 0,5 m) puistangutes ja kasutatakse hilisemalt kaevandatud ala korrastamiseks.

Karjäärialale on keelatud muude jäätmete ladustamine. Karjäärimasinate hooldamist kohapeal üldjuhul ei tehta, kuid äärmisel vajadusel tehakse seda selleks ette nähtud hooldusplatsil, kus peavad olemas olema õlikogumis- ja tõrjevahendid. Tehnika hooldamisel tekkida võivad keskkonnale ohtlikud jäätmed (määrdeõlid, pliiakud, patareid, õlised kaltsud jms) tuleb koguda teistest jäätmetest eraldi ning anda käitlemiseks üle vastavat keskkonnakaitseluba omavale ettevõttele.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariiolukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Taotletavas Sargvere liivakarjääris asub kogu kasulik kiht põhjaveetasemest peal pool, millest tulenevalt pole põhjust arvata, et kaevandamisel oleks oluline negatiivne mõju ümbruskonnas asuvate salvkaevude jt veekogude veetasemele ja -varustusele.

Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ning kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid.

Kaevandamisel tuleb rangelt jälgida, et ei satuks kütust või õli pinnasesse. Mäetöödel on potentsiaalseteks reostusallikateks karjääri mäemasinate tehnilised avariid. Selle

tulemusel võib pinnasesse sattuda diiselkütust ja/või määrdeaineid, millega võidakse saastada nii pinnast kui ka vett. Selle vältimiseks tuleb pidevalt jälgida masinate tehnilist seisundit ning planeerida karjääri projektis avariide likvideerimise viisid. Tuleb tagada kütte- ja määrdeainete pinnasesse sattumise vältimiseks ettenähtud kaitsevahendite olemasolu ja korrashoid. Remontimine peab toimuma selleks ettenähtud kohtades. Võimaliku tekkinud reostuse likvideerimiseks peab olema karjääris töötajatel teada kindel tegevusplaan.

3.1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht puudub.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuv või planeeritav tegevus

Sargvere liivakarjääri planeeritav tegevus on kirjeldatud **ptk 3.1.1.** ning siin kohal ei korrata.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad (sh maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime)

Sargvere liivakarjääri ala on uuritud 2024. aastal OÜ Inseneribüroo STEIGER poolt „Järva maakonna Sargvere uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.05.2024)“. EGF 9922.

Geoloogilise kaardi (1 : 50 000) andmeil esinevad alal Järva kihistu Võrtsjärve alamkihistu glatsiofluviaalsed setted. Mäeeraldise kvaternaarisetete lamamis on Siluri ladestu Llandovery ladestiku Raikküla kihistu lubjakivi ja dolokivi. Maapinnalt esimese aluspõhjalise veekihi moodustavad siin Siluri-Ordoviitsiumi (S-O) veekompleksi lõhelised ja karstunud kivimid.

Metsatuka kinnistul jääb katendi paksus vahemikku 0,2 – 0,7 m. Santeri kinnistu piires moodustab katendi kasvukiht paksusega 0,4 – 0,5 m (keskmiselt 0,5 m). Taotletava Sargvere liivakarjääri kasuliku kihi moodustavad liiv ja moreen (täiteliiva aktiivse tarbevaru plokid 1 ja 2 aT) paksusega 2,5 – 3,5 m. Mäeeraldise lamamiks on murenenud lubjakivi.

Santeri kinnistule rajatud kaevandid olid kuivad, põhjavett aukudesse ei ilmunud. Metsatuka kinnistule tehtud kaevandites oli vett ühes kaevandis (KA-2) 0,90 m sügavusel maapinnast abs kõrgusel 65,93 m. 2022. a oktoobris mõõdeti ka lähedal asuvates kaevudes veetasemed, mis jäid abs kõrgusele 63,89 – 64,76 m. Taotletav ja kaevandatav varu on veepealne.

Taotletavale mäeeraldisele lähim looduslik veekogu on ~1,9 km kaugusel loodes asuv Esna jõgi (VID kood VEE1124100).

Sargvere liivakarjääri mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 1,27 ha ning see hõlmab täielikult Sargvere liivamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokke 1 ja 2 aT. Kaevandatav maavara asub osaliselt riigi- ja osaliselt eraomandisse kuuluval kinnistul.

Kogu taotletav varu ei ole kaevandatav, kuna külgneva maapinna stabiilsuse tagamiseks tuleb kogu mäeeraldise perimeetrile jätta nõlva hoidetervik. Katendi ja maavara ohutuks nõlvuseks on kõikjal arvestatud 1 : 2.

Sargvere liivakarjääri kogu kaevandatav liivavaru asub põhjaveetasemest kõrgemal, st kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja- ega pinnavett ning ei alandata veetaset.

Liiv looduses ei taastu, mistõttu on tegemist taastumatute loodusvaradega ning puudub looduskeskkonna vastupanuvõime. Kaevandamise käigus on kaevandatava ala maastik ja looduslik mitmekesisus muutunud või hävinud täielikult, kuid see on hilisemalt taastatav karjääriala korrastamisega. Taotletava Sargvere liivakarjääri korrastamise suunaks on põllu- ja metsamaa.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasustusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Maavara kaevandamisega kaasneb mäeeraldise piires mäetööde käigus maastiku muutus ja olemasoleva taimkatte hävimine. Planeeritav tegevus sarnaneb oma olemuselt ehitustegevusega. Nagu iga ehitustegevusega, võib ka maavara kaevandamisega kaasneda keskkonnahäiringuid. KeÜS § 3 lõike 1 kohaselt on keskkonnahäiring inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale. Keskkonnaloaga lubatud tegevusega kaasneda võivateks peamisteks keskkonnamõjudeks on kaevandamise tehnoloogilise protsessiga kaasnev müra ja osakeste heide välisõhku ning mõju maastikule ja maakasutusele, samuti kaitstavatele liikidele.

Kaevandamistegevusega kaasneda võiva osakeste heitme või müra häiringu mõju ei ulatu kaevandamistegevuseks kasutatavale tehnoloogiale õigusaktidega seatud tehnilistest piirangutest ja väljatava maavara looduslikust niiskusest tulenevalt eeldatavalt kaugemale kui 250-300 m. Kuivema ilma korral, avamaal võib toodangu transportimisel välisõhku paiskuv osakeste kogus tugevama tuule korral kanduda ka mainitust kaugemale. Selliste olukordade vältimiseks seatakse keskkonnaloale kõrvaltingimused asjakohaste leevendusmeetmete rakendamiseks (ptk 3.3.4.).

Kaevandamistegevus toob endaga kaasa maastiku pikaajalise või püsiva muutumise. Samas on näiteks majanduslikust aspektist oluline ka taastumatute maavarade jätkusuutliku kasutamise tagamine. Karjääri töötamise jooksul looduslik mitmekesisus paratamatult vaesub. See saab hakata taastuma peale karjääri korrastamist.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine taotletava karjääri mõjupiirkonnas alasid, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid oleks ületatud või võidakse ületada.

Taotletav ala ei kattu looduskaitse- ega Natura 2000 alaga, samuti ei jää alale ega lähiümbrusesse kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku.

Sargvere liivakarjääri teenindusmaast jääb kagu suunda ~660 m kaugusele *Numenius arquata* (suurkoovitaja), KLO9116649; põhja-loe suunda ~ 1,6 km kaugusele I kategooria kaitsealune fauna *Clanga pomarina* (väike-konnakotkas), KLO9128895, Põhjaka väike-konnakotka püsielupaik KLO3001813; ~ 2,7 - 6,1 km kaugusele *Ciconia nigra* (must-toonekurg) KLO9128758 ja KLO9128761.

Mõjutatavad liigid on piisavalt kaugel, et mõju oleks neile oluline. Täiendavad leevendusmeetmed liikidest tulenevalt ei ole vajalikud.

Umbes 1 km kaugusele põhja-loe suunda jääb Natura elupaik (aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud, 6510) ning kirde suunda ~ 860 m kaugusele jääb Sargvere mõisa park.

Liivakarjääri maksimaalseks mõjualaks on üldjuhul 250 meetrit, mistõttu on oluline ebasoodne mõju kaitsealadele ja Natura alale välistatud ning eelhindamist nende kohta läbi ei viida.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

KeÜS § 23 lõige 1 sätestab, et igaühel on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. Lõike 2 kohaselt on oluline puutumus isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga. KeÜS § 3 lõike 1 kohaselt on keskkonnahäiring ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. Siiski tuleb võimaliku keskkonnahäiringu tekkimist võimalusel ennetada ning kui see pole võimalik, võtta kasutusele leevendusmeetmed. Keskkonnaloa omanikul on kohustus hüvitada kaevandamisega tekitatud kahju sõltumata oma süüst (MaaPS § 93 lõige 1).

Sargvere liivakarjääris kaevandamisel on peamisteks keskkonda mõjutavateks teguriteks maastikupildi visuaalne muutumine, müra, õhuosakesed (tolm) ja võimalik mõju põhjaveele.

Taotletav Sargvere liivakarjäär asub Järva maakonnas Paide linnas Sargvere külas jäädes riigiomandisse kuuluvale Metsatuka (katastritunnus 56701:001:0658, 100% maatulundusmaa; valitseja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet) ja eraomandisse kuuluvale Santeri (katastritunnus 56701:001:0725, 100% maatulundusmaa) kinnistule. Taotlusele on lisatud erakinnistu maaomaniku nõusolek kinnistul maavara kaevandamiseks. Tänaseks kasvab riigikinnistul mets. Eraomandisse kuuluva Santeri kinnistu piires on põllumaa.

Karjäärile lähimad elamud jäävad taotletava mäeeraldise piirist ~54 m kaugusele põhja suunda Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) ja ~120 m kaugusele edelasse Soone (katastritunnus 56701:001:0732) kinnistutele. Tiiu kinnistu maaomanik on kooskõlastanud maavara realiseerimise kogu ploki piires tingimusel, et kui maavara realiseerimisel soovitakse mäeeraldisel liikuda elamule lähemale kui 100 m, siis tuleb see maaomanikuga eelnevalt ka kirjalikult kooskõlastada.

Sargvere liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamisel jääb üldine müratasemete kasv lähimate elamute õuealadel ligikaudu vahemikku 3 – 9 dB, olles suurim lähimatel katastriüksustel Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) ja Soone (katastritunnus 56701:001:0732), ületamata seejuures keskkonnaministri määrusega nr 71 sätestatud piirväärtusteid (60 dB).

Santeri maaüksus piirneb idaküljel vahetult riigiteega nr 25 Mäeküla-Koeru-Kapu tee ja mäeeraldis ja selle teenindusmaa asuvad osaliselt riigitee kaitsevööndis, mis konkreetse tee puhul on 30 m mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast. Tegevus tee kaitsevööndis on reguleeritud EhS §-s 72.

Ehitusseadustiku (*EhS*) § 72 lg 1 p 3 kohaselt on tee kaitsevööndis keelatud maavara kaevandada. Kaevandamine on ka kaevise vedu mäeeraldise või mäeeraldise teenindusmaa piires (MaaPS § 6 lg 1) st tee kaitsevööndis ei tohi olla ka mäeeraldise teenindusmaa. **Kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust (EhS § 70 lg 3 esimene lause)**. Seega, kui tee omaniku nõusolekut ei ole, siis ei tohi tee kaitsevööndis kaevandada st ka mäeeraldise teenindusmaa piires kaevist vedada.

Kui mäeeraldis ja/või selle teenindusmaa asub riigitee tee kaitsevööndis (sõltuvalt tee tähtsusest võib kaitsevööndi laius olla 30-50 m), tuleb Transpordiameti tingimused väljaveotee kasutamiseks loale lisada. Transpordiamet on „kitsenduse valdaja“ ja tal on õigus reguleerida tegevusi oma valduse raames.

Transpordiamet on oma 28.08.2026 vastuskirjas 7.1-7/26/13677-2 (registreeritud KOTKAS-s 31.08.2026 nr DM-136807-14) juhtinud tähelepanu, et *käesoleval hetkel puudub maardlale nõuetekohane ligipääs ning palub keskkonnaloa menetluse käigus leida sobiv lahendus nõuetekohase juurdepääsu tagamiseks. Lähtuvalt eeltoodust tuleb Transpordiamet kaasata käesoleva loa menetluse järgnevatesse etappidesse.*

Marina Minerals OÜ vastas 31.08.2026 (registreeritud KOTKAS-s 02.09.2026 nr DM-136807-16) e-kirjaga, et *Transpordiametiga on sellel teemal suheldud ja ka vastavad kokkulepped kooskõlastused olemas. TRAM esitas meile oma 15.03.2023 kirjaga nr 7.1-7/23/5293-2 tingimused maavara aktiivse tarbevaru kinnitamiseks ja hilisemaks maavara kaevandamiseks:*

1. Vastavalt EhS § 70 lg 3 on kaeveloa taotlemine lubatud vähima kaugusega 13 m riigitee 25 teekatte servast;
2. Mäeeraldise ja teenindusmaa piirid peavad ühtima riigitee poolsel küljel;
3. Vastavalt ristumiskohtade vahekauguste juhendile on lubatud mahasõitude vahekaugus tugimaanteel liiklussagedusega vahemikus 500-1500 sõidukit minimaalselt 150 m, sh arvestatakse mõlemas sõidusuunas olemasolevaid ristumisi. Seega uut mahasõitu (maavara väljaveoteeks) sellesse riigitee lõiku kavandada ei saa.
4. Maavara kaevandamise loa taotlus kooskõlastada Transpordiametiga.

Selle kohaselt on lubatud maavara kinnitada ja kaevandada 13 m kaugusel riigitee nr 25 teekatte servast. Olgugi, et kõnealuses kirjas mainitakse seda, et taotletava mäeeraldisega riigitee lõigus uut mahasõitu kavandada ei saa, siis lasime koostada

eksperdi abiga lahenduse, mille kohaselt seda siiski teha saab, millega TRAM hiljem ka nõustus.

Juhul, kui meile Sargvere liivakarjääri keskkonnaluba väljastatakse, siis taotleme Transpordiametilt vastavad projekteerimistingimused ja ehitame ristmiku nõuetekohase projekti järgi valmis.

Seletuskirja kohaselt karjäärist materjali väljaveoks tuleb Santeri (katastritunnus 56701:001:0725) kinnistule rajada teenindustee ja mahasõit mäeeraldisest kagus asuvale 25 Mäeküla-Koeru-Kapu tugimaanteele (vt ptk 3.1.4. joonis 1).

Eeltoodust lähtuvalt lisatakse loale järgnev kõrvaltingimus:

- *Tööde korraldus karjääris peab tagama, et avalikke teid ei risustataks ega kahjustataks.*

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa kattub kogu ulatuses Nurmsi õppevälja pv ning Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga (VID kood LTA1000001).

Lähim registris olev puurkaev PRK0022685 jääb taotletavast mäeeraldisest ~140 m kaugusele edelasse Soone (katastritunnus 56701:001:0732) katastriüksusele. Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) kinnistul ~41 m kaugusel asub registrisse kandmata kaev.

Kaevandamisel veetaseme alandamist (vee väljapumpamist ega ärajuhtimist) ei toimu. Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariiolukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades, on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad.

Maavara kaevandamisel tekkiv tolmu kogus on minimaalne tulenevalt liiva looduslikust niiskusest. Transpordil tekkiva õhusaaste vältimiseks tuleb karjäärisiseseid teid regulaarselt niisutada või töödelda vastavate vahenditega. Väljaspool mäeeraldist ja selle teenindusmaad asuvate avalikus kasutuses olevate teede korrashoiu eest vastutab tee omanik, sõlmides vajadusel selleks vajalikke kokkuleppeid teed kasutada soovivate isikutega. Häiringute leevendamiseks tuleb vajadusel kasutusele võtta vajalikud meetmed.

Tasakaalu hoidmine inimeste heaolu ja kaevandamistegevuse vahel on oluline. Mõistetavalt võib tulenevalt iga indiviidi isiklikust tundlikkusest olla maavarade kaevandamisel ebasoodne mõju vaatamata võimaliku häiringu õigusaktides sätestatud normeeritud piiridesse jäämisel. Kuivõrd keskkonnaloa keeldumiseks pole alust, on otstarbekas kaaluda keskkonnaloale kõrvaltingimuste lisamist tekkida võivate keskkonnahäiringute vähendamiseks.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Eelnevast lähtudes võivad Sargvere liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamistegevusega kaasnevateks peamisteks mõjudeks olla mõju välisõhule (tolm, müra) ja maastikule.

Ebasoodsa mõju esinemist veekogudele ning põhjaveele ei ole eeldada, kuna kaevandamise käigus vee ärajuhtimist ei toimu ning jälgitakse, et pinnasesse ei satuks kütust/õli.
Tulenevalt kaugusest ja asukohast ei ole eeldada ebasoodsa mõju esinemist Natura 2000 võrgustiku aladele, kaitstavatele aladele ega kaitsealustele liikidele.

3.3.1. Mõju suurus, mõjuala ulatus, mõju ilmnemise tõenäosus ja aeg, mõju laad, tugevus, kestus, sagedus ja pöörduvus

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Sargvere liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 200-250 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra- või tolmuhäiring. Arvutuslikult jäävad mõju suurused kehtestatud piirnormidesse, kuid vajadusel tuleb teostada kontrollmõõtmisi.

Kaevandamistegevusega kaasnevad häiringud avalduvad kaevandamise käigus keskkonnaloa kehtivusaja jooksul. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel otseseid mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring.

Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju. Eelhinnangu kohaselt ei teki kavandatava tegevuse elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju, samas võib tekkida ümberkaudsetele elanikele tavapärasest mõnevõrra rohkem häiringuid (müra, tolm). Siiski võib eeldada, et häiringute leevendamine on võimalik.

3.3.2. Mõju piiriülesus

Riigipiiri ülest mõju ette näha ei ole, riigipiir jääb karjäärialast enam kui 90 km kaugusele.

3.3.3. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Sargvere liivakarjäär on ümbritsetud suuremas osas maatulundusmaaga. Sargvere liivakarjäär asub hajaasustusalal. Lähimad teised karjäärid jäävad kaugemale kui 2 km.

Lähipiirkonnas suurtööstusi ei ole.

Eeltoodust võib järeldada, et ei ole ette näha olulise negatiivse koosmõju tekkimist koos lähipiirkonna teiste tegevustega. Keskkonnaloa omanik peab siiski täitma kõiki asjakohaseid õigusaktides sätestatud nõudeid ja loale kantavaid kõrvaltingimusi ning tegema omalt poolt kõik võimaliku, vähendamaks tekkivate keskkonnahäiringute esinemist ning levimist.

3.3.4. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Sargvere liivakarjääris kaevandamisega kaasneda võivaid keskkonnahäiringuid on pikemalt käsitletud käesoleva eelhinnangu punktides 3.1.5., 3.1.7 - 3.1.8., 3.2.3. - 3.2.4 ja 3.3 ning siinkohal ei korrata. Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel kavandab

Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks seada antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. Masinate tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud platsil;
2. Lähimate elamute (Tiiu katastritunnus 56701:001:0856 ja Soone katastritunnus 56701:001:0732) suunal tuleb rajada katendist müratõkkevallid;
3. Kui maavara realiseerimisel soovitakse tulla Tiiu maaüksuse elamule (katastritunnus 56701:001:0856) lähemale kui 100 meetrit, siis tuleb see eelnevalt maaüksuse omanikuga kirjalikult kooskõlastada;
4. Loa omanikul tuleb läbi viia kaevandamise alustamisel kui ka kaebuste esinemisel aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes müra mõõtmised lähima vastuvõtja katastriüksusel (müratundlikul alal) ning piirnormide ületamisel võtta kasutusele leevendusmeetmeid ja korraldada koheselt karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Peale leevendusmeetmete kasutuselevõttu tuleb teha kontrollmõõtmised lähima vastuvõtja katastriüksusel (müratundlikul alal). Mõõtmised peavad olema läbi viidud akrediteeritud mõõtja poolt. Mõõtmistulemused tuleb esitada esimesel võimalusel Keskkonnaametile;
5. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi C, niisutada mäeeraldisel kaevise transpordiks kasutatavaid teid pidevalt. Kuivadel ilmastikutingimustel kasutada materjali veoks koormakatteid ja valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peenosakesi;
6. Tööde korraldus karjääris peab tagama, et avalikke teid ei risustataks ega kahjustataks.

Vajadusel täpsustatakse keskkonnaloale kantavate kõrvaltingimuste sõnastust keskkonnaloa andmise korralduses.

3.4. Eelhinnangu järeldus

Eelhindamise tulemusena järeldab Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna:

1. Kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektil ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamisel ei ületata kaevandamisel piirmäärasid õhusaaste ega müra osas;
3. Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja reostuse teket tuleb hoolega vältida;
4. Mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega;
5. Kaevandamine ei avaldada negatiivset mõju kaitstavatele liikidele ning ebasoodsa mõju tõhusaks ennetamiseks, vältimiseks, vähendamiseks ja leevendamiseks järgitakse keskkonnaloale kantavaid tingimusi.

KeHJS § 11 lõike 8^1 kohaselt KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6^1 lõike 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmneda võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks

või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 järgi, kui eelhinnangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmine, esitatakse eelhinnangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

KeHJS § 3^3 lõike 1 järgi keskkonnameetmed on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3^3 lõike 2 kohaselt peavad keskkonnameetmed, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamõjuga. Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

Loa taotleja on KeHJS § 6^1 lõike 1 punkti 6 alusel esitanud Keskkonnaametile teavet kavandatava tegevuse erisuste või võetavate keskkonnameetmete kohta, millega loa taotleja kavandab vältida või ennetada muidu ilmneda võivat olulist ebasoodsat keskkonnamõju.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis KeHJS § 11 lõike 2^2 alusel xx.xx.xxxx kirjaga nr DM-xxxxxx-x Sargvere liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu arvamuse saamiseks Marina Minerals OÜ-le, Maa- ja Ruumiametile, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele, Paide Linnavalitsusele, Transpordiametile ning teadmiseks Elektrilevi OÜ-le ja eraisikule K.S.